

УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

студентка гр. Ф-71 Журба І. А.

Розвиток ринкової економіки і прагнення підприємств до повної господарської незалежності все більше концентрує увагу на управлінні джерелами фінансування діяльності в тому числі такого важливого джерела як власний капітал. Адже, власний капітал, не тільки забезпечує фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, а й забезпечує фінансову стійкість, впливає на рівень конкурентоспроможності підприємства і є засобом компенсації тимчасово понесених збитків.

Теоретичною і методологічною базою дослідження ефективного управління власним капіталом послужили роботи таких видатних вчених як: І.О. Бланка, А.М. Поддєрьогіна, І.Й. Яремко, М.Д. Алексеєнка, В.Г. Андрійчука, В.В. Ковальова, Г. Г. Кірейцева та багатьох інших.

Власний капітал являється фундаментом, фінансовою основою підприємства. Величина і динаміка власного капіталу найважливіша ознака стану підприємства і його надійність.

Управління власним капіталом включає в себе три важливих етапи:

- формування власних фінансових ресурсів внутрішніх і зовнішніх джерел;
- оптимізація структури капіталу;
- оцінка ефективності управління власним капіталом.

Управління власним капіталом пов'язано не тільки з забезпеченням ефективного використання уже накопиченої його частини, але і з формуванням власних фінансових ресурсів, забезпечуючи подальший розвиток підприємства.

Одним із найважливіших завдань у системі управління власним капіталом є підвищення ефективності його використання. Оцінка ефективності використання власного капіталу в системі фінансового забезпечення підприємств може здійснюватися трьома основними напрямками:

- оцінка ролі власного капіталу в загальних обсягах фінансового забезпечення господарюючого суб'єкта ;
- оцінка раціональності напрямів розміщення власного капіталу;
- оцінка раціональності використання власного капіталу.

Щоб оцінити роль власного капіталу в загальних обсягах фінансового забезпечення господарюючих суб'єктів, розраховуються коефіцієнти фінансової незалежності та якості власного капіталу. Раціональність напрямів розміщення власного капіталу може оцінюватися на основі розрахунків коефіцієнтів покриття власним капіталом необоротних активів і забезпечення оборотного капіталу власними джерелами фінансування.

Критерієм ефективності використання власного капіталу є його рентабельність. Для поліпшення цього показника в теорії фінансового аналізу застосовується модель Дюпона, яка відображає взаємозв'язки між фінансовими показниками.

Ця залежність описується формулою:

$$П / ВК = П / В * В / А * А / ВК \quad (1)$$

де: П – чистий прибуток;
В – виручка від реалізації;
А – вартість активів;
ВК – вартість власного капіталу.

Отже, рентабельність власного капіталу залежить від трьох факторів: чистої рентабельності виручки, оборотності капіталу і структури джерел фінансування.

Висновок: власний капітал є основним початковим та умовно безстроковим джерелом фінансування господарської діяльності підприємства, а також він є одним з найважливіших показників, що використовуються при оцінці фінансового стану підприємства, оскільки показує, з одного боку, ступінь фінансової самостійності підприємства (його незалежності від зовнішніх джерел фінансування), а з іншого – ступінь кредитоспроможності підприємства.

Управління власним капіталом – це система узгодження елементів, задач, принципів, які регулюють процес розробки та реалізації управлінських рішень щодо руху власного капіталу в заданих параметрах.

Правильне управління власним капіталом забезпечить ефективну діяльність підприємства, а також фінансову самостійність та платоспроможність. Найголовнішим джерелом фінансування діяльності підприємства можна назвати нерозподілений прибуток. Серед пропонуєваних різними авторами методичних підходів щодо аналізу прибутковості власного капіталу більш пристосованими до сучасних умов є моделі, в яких застосовується комплексний та системний підхід, зокрема такою є система корпорації Дюпон. Вона показує вплив на рівень прибутковості підприємств таких фінансових індикаторів, як рентабельність реалізованої продукції, оборотність оборотних активів та джерел їх формування.

Науковий керівник: доц. Ілляшенко К. В.